

Krant voor de eerste- en tweedelijnsgezondheidszorg

20 oktober 1992

Financieel Overzicht Zorg (FOZ): bezuinigingen onontkoombaar

Loondaling voor specialisten?

Ondanks grote financiële spanningen kan de overheid de gezondheidszorg onvoldoende sturen. Ieder begrotingsjaar, als de afrekening over het voorgaande uitgavenjaar bekend wordt gemaakt, blijkt er weer sprake van forse tegenvallers. Zo is er, volgens een raming van het FOZ 1992, in 1991 maar liefst 615 miljoen meer uitgegeven dan begroot.

door Lucas van der Hoeven

De totale uitgaven van de gezondheidszorg bedragen in 1992 54 miljard gulden, zo'n 2,2 miljard meer dan in 1991.

Uitgedrukt in procenten van het Bruto Nationaal Produkt (BNP) - 9,8% - is het aandeel van de zorg gelijk gebleven. De overheid hoopt echter de uitgaven voor de zorg tot 9,5% BNP terug te brengen. Dat belooft voortgaande bezuinigingen voor de komende jaren.

De grootste tegenvaller voor

Staatssecretaris Simons vormt de 384 miljoen gulden aan onvoorziene uitgaven voor medisch specialisten. De tekorten zullen, zo staat in het FOZ te lezen, zoveel mogelijk gecompenseerd moeten worden binnen de eigen begrotingspost. Met andere woorden: medisch specialisten moeten zelf voor het tekort opdraaien.

'Nulgroei'

Slechts een deel van de extra uitgaven aan medisch specialisten is te verklaren als gevolg van autonome kostengroei. Grotendeels zijn de kosten voor specialistische hulp gestegen door toegenomen polikliniekbezoek en het grotere aantal dagbehandelingen. Maar in vrijwel alle andere zorguitgaven was er de afgelopen jaren sprake van een 'nul-groei'. Verpleegkundigen en verzorgenden hebben de afgelopen tien jaar geen enkele reële loonverbetering gehad. De spanningen tussen specialisten en verpleegkundigen nemen daardoor

toe. Staatssecretaris Simons moet nu dus 384 miljoen op een totaal van 2,5 miljard voor specialisten bezuinigen. Om een dergelijke korting te realiseren, circuleren opnieuw oude plannen over het invoeren van een uurloon voor specialisten in het Haagse.

Uurtarief

Een uurtarief kwam eerder aan de orde in de commissie-Van Aardenne, die in 1989 ingesteld werd met het doel methodieken te ontwikkelen die de omvang van vergoedingen aan specialisten zou beperken. Nu deze voorstellen-gezien de laatste stijging - geen effect hebben, lijkt een verandering naar een uurtarief steeds dichterbij te komen. Binnen de commissie-van Aardenne zijn in dit verband destijds in 1989 reeds bedragen genoemd van 200 à 250 gulden per uur. De commissie ging daarbij uit van een vijftigjarige werkweek, die dertig tot vijftig productieve uren zou

omvatten. Deze 'standaard-uurlonen' waren geënt op een vrijgevestigde specialist in een algemeen ziekenhuis.

Gevolg

De laatste kostenstijgingen zullen aan de orde komen in de Tweede Kamer tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van WVC. Volgens een woordvoerder van de Tweede Kamer zal het debat in december of januari plaatsvinden. Vanwege de budget-neutrale financiering zal deze tegenvaller mogelijkerwijze ten koste gaan van andere zorguitgaven. Tijdens het te verwachten debat zal dit thema uitvoerig aan de orde komen.

De oplossing zal naar alle waarschijnlijkheid worden gezocht in het ontwikkelen van een 'uurloon'-vergoeding. Koepelorganisaties, zoals de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen, en de Landelijke Vereniging van Specialisten zullen hun standpunt nog nader bepalen. ■